

בְּרֵאשׁוֹנָה אֶהֱל סְתָם, וְכַעַת אֶהֱל מוֹעֵד. מַה זֶה מוֹעֵד? רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר לְטוֹב. רַבִּי אֶבְיָא אָמַר לְרַע. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר לְטוֹב - מַה מוֹעֵד הוּא יוֹם שְׂמֵחַת הַלְבָנָה, שְׁנוּסְפָה בּוֹ קִדְשָׁה, לֹא שׁוֹלֵט בָּהּ פְּגָם, אֲף כִּי קוֹרָא לָהּ בְּשֵׁם הַזֶּה, לְהַרְאוֹת שְׁהַרִי הַתְּרַחֵק מִבִּינֵיהוּ, וְלֹא נִפְגְּמָה, וְלִכֵּן פְּתוּב וְקָרָא לוֹ אֶהֱל מוֹעֵד.

וְרַבִּי אֶבְיָא אָמַר לְרַע - שְׁהַרִי בְּרֵאשׁוֹנָה הִזְה אֶהֱל סְתָם, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (ישעיה לג) אֶהֱל כָּל יִצְעָן כָּל יִסַּע יִתְדוֹתָיו לְנִצָּח, וְעַכְשָׁו אֶהֱל מוֹעֵד. בְּרֵאשׁוֹנָה לְתַת רְפוּאוֹת לְעוֹלָם שְׁלֹא יִשְׁלַט בְּהֶם הַמּוֹת - מִכָּאן וְהִלְאָה אֶהֱל מוֹעֵד, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (איוב ל) וּבֵית מוֹעֵד לְכָל חַי. כִּי נִתְּן בּוֹ זְמַן וְחַיִּים קְצוּבִין לְעוֹלָם. בְּתַחֲלָה לֹא נִפְגַּם - וְעַכְשָׁו נִפְגַּם. בְּרֵאשׁוֹנָה חֲבֵרוֹת וְזוּגָא לְלִבְנָה עִם הַשֵּׁמֶשׁ שְׁלֹא יוֹסְרוּ - עַכְשָׁו אֶהֱל מוֹעֵד, זְווגָם מְזַמֵּן לְזְמַן. וּמִשׁוּם כֶּף, וְקָרָא לוֹ אֶהֱל מוֹעֵד, מַה שְׁלֹא הִזְה קָדָם.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הִזְה יוֹשֵׁב לִילָה אֶחָד וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה, וְהָיוּ יוֹשְׁבִים לְפָנָיו רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹסִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָרִי כְּתוּב וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדָדִים מִהַר חוֹרֵב, וְאִמְרָנוּ שְׁגָרְמוּ מוֹת עֲלֵיהֶם מֵאוֹתוֹ זְמַן וּמַעֲלָה וְשִׁלַּט בְּהֶם אוֹתוֹ הַנְּחֹשׁ הָרַע שֶׁהוֹסֵר מֵהֶם בְּרֵאשׁוֹנָה. יִשְׂרָאֵל מִיֵּלָא, אֲבָל יְהוֹשֵׁעַ שְׁלֹא חָטָא, הָאֵם הוֹסֵר מִמֶּנּוּ אוֹתוֹ כְּלִי זֵין עֲלִיוֹן שְׁקִבֵּל עִמָּהֶם בְּהַר סִינַי אוֹ לֹא? אִם תֵּאמַר שְׁלֹא הוֹסֵר מִמֶּנּוּ, אִם כֶּף, אִזּוֹ לְמָה מֵת כְּשֶׁאֵר כָּל בְּנֵי הָאָדָם? וְאִם תֵּאמַר שֶׁהוֹסֵר מִמֶּנּוּ, לְמָה? וְהָרִי לֹא חָטָא! שְׁהַרִי הוּא הִזְה עִם מֹשֶׁה בְּשַׁעַת שְׁחָטָאוּ יִשְׂרָאֵל. וְאִם תֵּאמַר שְׁלֹא קִבֵּל אוֹתָהּ הַעֲטָרָה בְּהַר סִינַי כְּמוֹ

אֶהֱל סְתָם, הַשְׁתָּא אֶהֱל מוֹעֵד. מָאי מוֹעֵד. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר לְטוֹב, רַבִּי אֶבְיָא אָמַר לְבִישׁ, רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר לְטוֹב, מַה מוֹעֵד דְּאִיהוּ יוֹם חֲדוּה דְּסִיְהָרָא, דְּאִיתּוֹסְפָא בֵּיהּ קִדְשָׁה, לֹא שְׁלֵטָא בָּהּ פְּגִימוֹתָא, אוֹף הֵכָא קָרִי לִיהּ בְּשֵׁמָא דָּא, לְאַחֲזָאָה דְּהָא אֲתִרְחִיק מִבִּינֵיהוּ, וְלֹא אֲתַפְּגִים, וְעַל דָּא וְקָרָא לוֹ אֶהֱל מוֹעֵד כְּתִיב.

וְרַבִּי אֶבְיָא אָמַר לְבִישׁ, דְּהָא בְּקַדְמִיתָא הוּא אֶהֱל סְתָם, כְּמָה דְּאֵתְּ אָמַר (ישעיה לג) אֶהֱל כָּל יִצְעָן כָּל יִסַּע יִתְדוֹתָיו לְנִצָּח. וְהַשְׁתָּא אֶהֱל מוֹעֵד. בְּקַדְמִיתָא, לְמִיָּהּ חִיִּין אֲרוּכִין לְעַלְמִין, דְּלֹא יִשְׁלוּט בְּהוּ מוֹתָא. מִכָּאן לְהִלְאָה אֶהֱל מוֹעֵד, כְּמָה דְּאֵתְּ אָמַר (איוב ל) וּבֵית מוֹעֵד לְכָל חַי, הַשְׁתָּא, אֲתִיְהִיב בֵּיהּ זְמַנָּא וְחִיִּין קְצוּבִין לְעַלְמָא. בְּקַדְמִיתָא לֹא אֲתַפְּגִים, וְהַשְׁתָּא אֲתַפְּגִים. בְּקַדְמִיתָא חֲבֵרוֹתָא וְזוּגָא לְסִיְהָרָא בְּשֵׁמֶשׁא, דְּלֹא יַעֲדוּן. הַשְׁתָּא אֶהֱל מוֹעֵד, זְווגָא דְּלַהוֹן מְזַמֵּן לְזְמַן, וּבְגִין כֶּף וְקָרָא לוֹ אֶהֱל מוֹעֵד, מַה דְּלֹא הוּא קוֹדָם.

רַבִּי שְׁמַעוֹן, הוּא יְתִיב לִילָא חָדָא, וְלַעֲי בְּאוּרֵייתָא, וְהוּוּ יְתִבִי קָמִיהּ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹסִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא כְּתִיב וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדָדִים מִהַר חוֹרֵב. וְקֵאמְרִינָן דְּגָרְמוּ מוֹתָא עֲלֵיהוּ, מֵהֵהוּא זְמַנָּא וְלַעֲיָלָא, וְשִׁלַּט בְּהוּ הַהוּא חוֹיָא בִּישָׁא, דְּאֵעֲדִי לִיהּ מִנֵּיהוּ בְּקַדְמִיתָא. יִשְׂרָאֵל תִּינַח. יְהוֹשֵׁעַ דְּלֹא חָטָא, אֲתַעֲדִי מִנֵּיהּ הַהוּא זִינָא עֲלָאָה דְּקִבִּיל עִמָּהוֹן בְּטוֹרָא דְּסִינַי, אוֹ לֹא.

אִי תִימָא דְּלֹא אֲתַעֲדִי מִנֵּיהּ. אִי הָכִי, אִמָּא מִית כְּשֶׁאֵר כָּל בְּנֵי נָשָׂא. וְאִי תִימָא דְּאֲתַעֲדִי מִנֵּיהּ, אִמָּא. וְהָא לֹא חָטָא, דְּהָא אִיהוּ עִם מֹשֶׁה הוּא בְּשַׁעַתָּא דְּחָבוּ יִשְׂרָאֵל. וְאִי תִימָא דְּלֹא קִבִּיל הַהוּא עֲטָרָא בְּטוֹרָא

דְּסִינִי, כִּמָּה דְקָבִילוּ יִשְׂרָאֵל. אַמְאִי.
פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תהלים יא) פִּי צַדִּיק יִי
צְדָקוֹת אֶהֱב יִשְׂרָאֵל יַחְזוּ פְּנִימוֹ, הָאִי קָרָא
אָמְרוּ בֵּיה חֲבֵרֵיֶיא מָה דְאָמְרוּ, אָבֵל פִּי צַדִּיק
יִי, צַדִּיק הוּא, וְשָׁמִיָּה צַדִּיק, וּבִגִּין כִּף צְדָקוֹת
אֶהֱב. יִשְׂרָאֵל. וְאִיהוּ יִשְׂרָאֵל, כִּמָּה דְאֵתְ אָמַר (דברים
לב) צַדִּיק וְיִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא יַחְזוּ פְּנִימוֹ, כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם,
עֲלָמָא, וַיִּתְקַנּוּן אֶרְחִיֵּיהוּ, לְמַהֲךָ בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל
כְּדָקָא יְאוּת.

וְתָא חֲזִי, כַּד דְאִין קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא עֲלָמָא,
לָא דָן לִיָּה אֶלָּא לְפּוּם רוּבִין דְבְנֵי נָשָׂא.
וְתָא חֲזִי, כַּד חֵב אָדָם בְּאִילָנָא דְאָכַל מְנִיָּה,
גָּרַם לְהֵהוּא אִילָנָא, דְשָׂרִי בֵּיה מוֹתָא לְכָל
עֲלָמָא, וְגָרַם פְּגִימוֹ לְאַפְרָשָׁא אֲתַתָּא מִבְּעֻלָּה,
וְקָאִים חוּבָה דְפְגִימוֹ דָּא בְּסִיְהָרָא, עַד דְקִיִּמֵן
יִשְׂרָאֵל בְּטוֹרָא דְסִינִי, כִּיּוֹן דְקִיִּימוּ יִשְׂרָאֵל
בְּטוֹרָא (דף קצ"ד ע"ב) דְסִינִי, אֲתַעֲבַר הֵהוּא פְּגִימוֹ
דְסִיְהָרָא, וְקִיִּמָּא לְאַנְהָרָא תְדִיר. כִּיּוֹן דְחָבּוּ
יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא, תָּבַת סִיְהָרָא כְּמִלְקָדְמִין
לְאַתְפַּגְמָא, וְשִׁלְטָא חוּיָא בִישָׂא, וְאַחִיד בָּה,
וּמְשִׁיךְ לָהּ לְגַבִּיָּה, וְאַתְפַּגְמִית.

וְכַד יָדַע מֹשֶׁה דְחָבּוּ יִשְׂרָאֵל, וְאַתְעֲבַרוּ מְנִיָּהוּ
אֵינּוֹן זַיִינִין קְדִישִׁין, יָדַע וְדָאִי, דְהָא חוּיָא
אַחִיד בָּה בְּסִיְהָרָא, לְאַמְשַׁכָּא לָהּ לְגַבִּיָּה,
וְאַתְפַּגְמִית. כְּדִין אֲפִיק לִיָּה לְבַר. וְכִיּוֹן
דְקִיִּמָּא לְאַתְפַּגְמָא, אַף עַל גַּב דִּיהוֹשֻׁעַ קָאִים
בְּעֵטְרָא דְזַיִינִין דִּילָהּ, כִּיּוֹן דְפְגִימוֹ שְׂרִיא בָּה,
וְאַתְהַדְרַת כִּמָּה דְאַתְפַּגְמִית בְּחוּבָא דְאָדָם, לָא
יְכִיל בַּר נֶשׂ לְאַתְקִיִּמָּא. בַּר מֹשֶׁה, דְהוּא
שְׁלִיט בָּה, וּמוֹתִיָּה הוּא בְּסִטְרָא אַחְרָא. וְעַל דָּא
לָא הוּא רִשׁוּ בָּה, לְקִיִּמָּא לִיְהוֹשֻׁעַ תְּדִיר, וְלָא
לְאַחְרָא. וְעַל דָּא אֶהֱל מוּעֵד קָרִי לִיָּה, דְהָא
שְׂרִיא בֵּיה זְמַן קָצִיב, לְכָל עֲלָמָא.

שְׁקַבְלוּ יִשְׂרָאֵל, לְמָה?
פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תהלים יד)
כִּי צַדִּיק ה' צְדָקוֹת אֶהֱב יִשְׂרָאֵל יַחְזוּ
פְּנִימוֹ. פְּסוּק זֶה אָמְרוּ בּוֹ הַחֲבֵרִים
מָה שְׁאָמְרוּ. אָבֵל כִּי צַדִּיק ה' -
צַדִּיק הוּא וְשָׁמוּ צַדִּיק, וּמְשׁוּם כִּף
צְדָקוֹת אֶהֱב. יִשְׂרָאֵל וְהוּא יִשְׂרָאֵל, כִּמּוֹ
שְׁנֵאמַר (דברים לב) צַדִּיק וְיִשְׂרָאֵל. וְעַל
זֶה יַחְזוּ פְּנִימוֹ, כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם,
וַיִּתְקַנּוּן דְרִכֵּיהֶם לְלַכֵּת בְּדַרְךָ יִשְׂרָאֵל
כְּרִאוּי.

וְכַא רְאָה, כְּשֶׁדִּין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֵת הָעוֹלָם, לֹא דָן אוֹתוֹ אֶלָּא
לְפִי רַב בְּנֵי הָאָדָם. וְכַא רְאָה,
כְּשֶׁחֲטָא אָדָם בְּעֵץ שָׂאֵל מִמְּנוֹ,
גָּרַם לְאוֹתוֹ עֵץ שְׁשׁוּרָה בּוֹ הַמָּוֶת
לְכָל הָעוֹלָם, וְגָרַם פְּגָם לְהַפְרִיד
אִשָּׁה מִבְּעֻלָּה, וְעַמֵּד הַחֲטָא שֶׁל
הַפְּגָם הַזֶּה בְּלִבָּהּ עַד שְׁעַמְדוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינִי. כִּיּוֹן שְׁעַמְדוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינִי, הִעֲבַר אוֹתוֹ
הַפְּגָם שֶׁל הַלִּבָּהּ וְעַמֵּד לְהֵאִיר
תְּמִיד. כִּיּוֹן שְׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָה,
שָׁבָה הַלִּבָּהּ כְּמִקְדָּם לְפַגְמָה,
וְשִׁלְט הַנֶּחֱשׁ הָרַע, וְאַחַז בָּה
וּמְשַׁךְ אוֹתָהּ אֵלָיו וּנְפַגְמָה.

וְכַשִּׁינַע מֹשֶׁה שְׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל
וְהִעֲבָרוּ מֵהֶם אוֹתָם כְּלִי זִין
הַקְּדוֹשִׁים, יָדַע וְדָאִי שְׁהָרִי הַנֶּחֱשׁ
אַחַז בְּלִבָּהּ לְמֹשֶׁה אוֹתָהּ אֵלָיו
וּנְפַגְמָה. אַז הוֹצִיא אוֹתָהּ בְּחוּץ.
וְכִיּוֹן שְׁעַמְדָה לְהַפְּגָם, אַף עַל גַּב
שְׁיְהוֹשֻׁעַ עוֹמֵד בְּעֵטְרָת כְּלִי זִין
שְׁלָהּ, כִּיּוֹן שְׁהַפְּגָם שׁוּרָה בָּה
וְחֲזָרָה לְכִמּוֹ שְׁנַפְגְּמָה בְּחֲטָאוֹ שֶׁל
אָדָם, לֹא יְכוּל אָדָם לְהַתְקִים. פְּרִט
לְמֹשֶׁה שְׁשִׁלְט בָּה, וּמוֹתוֹ הָיָה
בְּצַד אַחֵר. וְעַל זֶה לֹא הָיָה בָּה
רְשׁוּת לְקַיֵּם אֵת יְהוֹשֻׁעַ תְּמִיד וְלֹא
מִשְׁהוּ אַחֵר. וְעַל כֵּן קוֹרָא לָהּ
אֶהֱל מוּעֵד, שְׁהָרִי שׁוּרָה בָּה זְמַן
קָצוּב לְכָל הָעוֹלָם.

וְעַל דָּא, רְזָא דְמַלְהָ, אֵית יְמִינָא לְעֵילָא, וְאֵית
יְמִינָא לְתַתָּא. אֵית שְׂמַאלָא לְעֵילָא, וְאֵית
שְׂמַאלָא לְתַתָּא. אֵית יְמִינָא לְעֵילָא, בְּקִדּוּשָׁה
עֲלָאָה. וְאֵית יְמִינָא לְתַתָּא, דְּאִיהוּ בְּסִטְרָא
אַחְרָא. אֵית שְׂמַאלָא לְעֵילָא בְּקִדּוּשָׁה עֲלָאָה,
לְאַתְעֵרָא רַחֲמֵי מוֹתָא, לְאַתְקַשְׁרָא סִיְהָרָא, בְּאַתְרֵי
קִדְיָא לְעֵילָא, לְאַתְנַהֲרָא.

וְאֵית שְׂמַאלָא לְתַתָּא, דְּאַפְרִישׁ רַחֲמֵי מוֹתָא
דְּלְעֵילָא, וְאַפְרִישׁ לָהּ מְלֶאכְרָא
בְּשִׂמְשָׁא, וְלְאַתְקַרְבָּא בְּהַדְרִיָּה, וְדָא הוּא סִטְרָא
דְּחוּיָא בִישָׂא. דְּכַד שְׂמַאלָא דָּא דִלְתַתָּא
אַתְעֵרַת, כְּדִין מְשִׁיב לָהּ לְסִיְהָרָא, וְאַפְרִישׁ לָהּ
מְלֶעִילָא, וְאַתְחַשְׁכַת נְהוּרָהָא, וְאַתְדַבְּקַת
בְּחוּיָא, וְכִדִּין שְׂאִיבַת מוֹתָא לְתַתָּא, לְכֻלָּא
דְּאַתְדַבְּקַת בְּחוּיָא, וְאַתְרַחַקַת מְאִילָנָא דְחַיִּי,
וְעַל דָּא גְרִים מוֹתָא לְכָל עֲלָמָא. וְדָא הוּא כַד
אַסְתָּאב מְקַדְשָׁא, עַד זְמַנָּא קְצִיב, דְּאַתְתַּקְנַת
סִיְהָרָא, וְתַבַּת לְאַנְהָרָא, וְדָא הוּא אֶהֱל מוֹעֵד.
וְעַל דָּא יְהוֹשֻׁעַ לָא מִית, אֶלָּא בְּעֵיטָא דְנִחַשׁ
דָּא, דְּקָרִיב וּפְגִים מְשַׁכְּנָא כְּדַקְדְּמִיתָא.

וְדָא הוּא רְזָא דְכְתִיב, (שמות לג) יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון
נָעַר. דְּאָף עַל גַּב דְּאִיהוּ נָעַר לְתַתָּא, לְקַבְּלָא
נְהוּרָא, לֹא יִמִּישׁ מִתּוֹף הָאֱהֵל, כְּמָה דְאַתְפְּגִים
דָּא, הִכִּי נָמִי אֲתַפְּגִים דָּא אָף עַל גַּב דְּזִינָא
קִדְיָא הָוֵה לִיָּה, כִּינּוֹן דְאַתְפְּגִים סִיְהָרָא, הִכִּי
הוּא וְדָאִי לֹא אֲשַׁתְּזִיב בְּלַחֲדוּדֵי מְנִיָּה, מֵהָהוּא
גְּוֹנָא מְמִשׁ, וְהָא אֲתַמַּר.

וּכְאִין אֵינּוֹן צְדִיקָא, דִּנְדַעִין רְזִין דְּאוּרִייתָא,
וּמִתְדַבְּקִין בָּהּ בְּאוּרִייתָא, וּמְקַיִמִין
קְרָא דְכְתִיב, (יהושע א) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה
וְגו' . וּבְגִינָה יִזְפוֹן לְחַיִּי עֲלָמָא דְאַתִּי, דְכְתִיב,
(דברים ל) כִּי הוּא חַיִּיךָ וְאוּרְךָ יִמְיָךְ וְגו' .

וְכֵן סוּד הַדְּבָר - יֵשׁ יְמִין לְמַעְלָה
וְיֵשׁ יְמִין לְמַטָּה. יֵשׁ שְׂמַאל
לְמַעְלָה וְיֵשׁ שְׂמַאל לְמַטָּה. יֵשׁ
יְמִין לְמַעְלָה בְּקִדּוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה. וְיֵשׁ
יְמִין לְמַטָּה שֶׁהוּא בְּצַד הָאַחֵר. יֵשׁ
שְׂמַאל לְמַעְלָה בְּקִדּוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה,
לְעוֹרֵר אַהֲבָה, לְהַתְקַשֵּׁר לְלִבְנָה,
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ לְמַעְלָה לְהֵאִיר.

וְיֵשׁ שְׂמַאל לְמַטָּה שֶׁמְפָרֵד אַהֲבָה
שֶׁלְמַעְלָה, וּמְפָרֵד אוֹתָהּ מִלְּהֵאִיר
בְּשִׂמְשׁ וְלֵהֲתַקְרַב עִמּוֹ, וְזֶהוּ הַצַּד
שֶׁל הַנִּחַשׁ הָרַע. שֶׁכָּאֲשֶׁר הַשְׂמַאל
הַזֶּה שֶׁלְמַטָּה מִתְעוֹרֵר, אֲזַי הוּא
מוֹשֵׁף אֶת הַלִּבְנָה וּמְפָרֵדָהּ
מִלְמַעְלָה, וְאוֹרָה נִחַשְׁף, וְנִדְבַקַת
בְּנִחַשׁ, וְאֲזַי שׂוֹאֲבַת מִוֹת לְמַטָּה
לְכָל, כִּי נִדְבַקַת בְּנִחַשׁ וּמִתְרַחַקַת
מֵעֵץ הַחַיִּים, וְלִכֵּן גּוֹרְמַת מִוֹת
לְכָל הָעוֹלָם. וְזֶהוּ כָּאֲשֶׁר נִטְמָא
הַמְקַדֵּשׁ עַד זְמַן קְצוּב
כְּשֶׁמִתְתַּקְנַת הַלִּבְנָה וְשׂוֹבָה
לְהֵאִיר, וְזֶהוּ אֶהֱל מוֹעֵד.

וְעַל זֶה יְהוֹשֻׁעַ לֹא מִת, אֶלָּא
בְּעֵטִיו שֶׁל הַנִּחַשׁ הַזֶּה שֶׁקָּרַב
וּפָגַם אֶת הַמִּשְׁכָּן כְּבְרָאשׁוֹנָה.
וְזֶהוּ סוּד הַפְּתוּב יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון
נָעַר. שְׂאָף עַל גַּב שֶׁהוּא נָעַר
לְמַטָּה לְקַבֵּל אוֹר, לֹא יִמִּישׁ מִתּוֹף
הָאֱהֵל. כְּמוֹ שֶׁזֶּה נִפְגָּם, כִּף גַּם זֶה
נִפְגָּם, אָף עַל גַּב שֶׁמִּין קָדוֹשׁ הִיָּה
לוֹ, כִּינּוֹן שֶׁנִּפְגְּמָה הַלִּבְנָה, כִּף וְדָאִי
לֹא נִצּוּל לְבַדּוֹ מִמֶּנּוּ מְאוֹתוֹ גְּוֹן
מְמִשׁ, וְהֵרִי נִתְבָּאֵר.

אַשְׁרֵי הַצְּדִיקִים שֶׁיִּזְדַּעְעִים סוּדוֹת
הַתּוֹרָה וְנִדְבַקִים בַּתּוֹרָה,
וּמְקַיִמִים הַפְּסוּקִים שֶׁכְּתוּב, (יהושע א)
וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה וְגו' .
וּבְשִׁבְלֵה יִזְכּוּ לְחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא,
שֶׁכְּתוּב (דברים ל) כִּי הוּא חַיִּיךָ וְאוּרְךָ
יִמְיָךְ וְגו' .

פְּרֹשֶׁת וַיִּקְהַל (דף קצ"ד ע"ב)
 וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַגּוֹ'. (שמות לה)
 רַבִּי חֵיִיא פָּתַח, (שמואל א טו) וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל הַקְּנִי לָכֹן סוּרוּ רְדוּ וַגּוֹ'. תָּא חֲזִי, מָה כְּתִיב בְּעִמְלָק, (שמואל א' טו) פְּקַדְתִּי אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה עִמְלָק לְיִשְׂרָאֵל וַגּוֹ'. וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכֹלְהוּ קְרַבִּין דְּעַבְדוּ שְׂאֵר עִמְמִין לְגַבְיֵיהוּ דְיִשְׂרָאֵל, מְאִי טַעמָא לָא אֶקְשִׁי קַמִּיה, פְּהֵאִי קְרַבָּא דְעַבְד עִמְלָק לְגַבְיֵיהוּ. אֲלָא וַדַּאי, קְרַבָּא דְעִמְלָק הוּא בְּכָל סְטָרִין, לְעִילָא וְתַתָּא, דְהָא בְּהוּא זְמַנָּא אֲתַתְּקַף חוּיָא בִישָׂא לְעִילָא, וְאֲתַתְּקַף לְתַתָּא.

פְּרֹשֶׁת וַיִּקְהַל
 וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַגּוֹ'. רַבִּי חֵיִיא פָּתַח, (שמואל א-טו) וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל הַקְּנִי לָכֹן סוּרוּ רְדוּ וַגּוֹ'. בַּא וּרְאָה מַה כְּתוּב בְּעִמְלָק, פְּקַדְתִּי אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה עִמְלָק לְיִשְׂרָאֵל וַגּוֹ'. וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּכָל הַקְּרֹבוֹת שְׁעָשׂוּ שְׂאֵר הָעַמִּים לְגַבֵּי יִשְׂרָאֵל, מַה הַטַּעַם לֹא הִיָּה קֶשֶׁה לְפָנָיו כְּמוֹ הַקְּרֹב שְׁעָשָׂה עִמְלָק אִתָּם? אֲלָא וַדַּאי הַקְּרֹב שֶׁל עִמְלָק הִיָּה בְּכָל הַצְּדָדִים, לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, שְׁהָרִי בְּאוֹתוֹ זְמַן הַתְּחִיָּק הַנְּחָשׁ הָרַע לְמַעְלָה, וְהַתְּחִיָּק לְמַטָּה. מַה הַנְּחָשׁ הָרַע אוֹרֵב עַל פְּרֹשֶׁת דְּרָכִים, אִף כָּאֵן גַּם עִמְלָק נְחָשׁ רָע הִיָּה לְיִשְׂרָאֵל, שְׂאֵרֵב לָהֶם עַל פְּרֹשֶׁת דְּרָכִים, שְׁכַתוּב (שמואל א-טו) אֲשֶׁר שָׁם לוֹ בְּדַרְךְ בְּעֵלְתוֹ מִמְּצָרִים. אוֹרֵב הִיָּה לוֹ לְמַעְלָה לְטַמֵּא אֶת הַמְּקוֹדֶשׁ, וְאוֹרֵב הִיָּה לְמַטָּה לְטַמֵּא אֶת יִשְׂרָאֵל. מִנֵּין לָנוּ? שְׁכַתוּב (דברים כח) אֲשֶׁר קָרַף בְּדַרְךְ. כְּתוּב כָּאֵן אֲשֶׁר קָרַף, וְכַתוּב שָׁם (שם כג) כִּי יִהְיֶה כִּף אִישׁ אֲשֶׁר לֹא טָהוֹר מִקְרָה לְיָלָה. וְעַל זֶה כְּתוּב בְּבַלְעָם, (במדבר כג) וַיִּקְרַ אֱלֹהִים אֶל בַּלְעָם. וַיִּקְרַ - לְשׁוֹן טַמְאָה נְקֻט. וְאִם תֹּאמַר, הָרִי כְּתוּב אֱלֹהִים, אֲלָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַזְּמִין לוֹ אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁל טַמְאָה לְהַטְמִיא בּוֹ בְּאוֹתָהּ דְרַגְנָה שֶׁהוּא נִדְבֵק לְהַטְמִיא בָּהּ. מַה עָשָׂה בַלְעָם? הוּא חָשַׁב בְּאוֹתָם קְרַבְנוֹת לְעֵלוֹת לְמַעְלָה. מִיָּד הַזְּמִין לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹתוֹ מְקוֹם. אָמַר לוֹ, הִנֵּה טַמְאָה אֲלִיךָ כְּמוֹ שְׂרָאוּי לָךְ. וְעַל זֶה וַיִּקְרַ אֱלֹהִים אֶל בַּלְעָם. כְּמוֹ כֵּן אֲשֶׁר קָרַף בְּדַרְךְ וַגּוֹ', הַזְּמִין לָךְ אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ הָרַע הַהוּא חוּיָא בִישָׂא לְעִילָא, לְסַאָבָא לָךְ בְּכָל סְטָרִין. וְאֲלַמְלָא

מַה חוּיָא בִישָׂא כְּמִין עַל פְּרֹשֶׁת אַרְחִין, אוֹף הֵכָא נְמִי עִמְלָק, חוּיָא בִישָׂא הוּא לְגַבְיֵיהוּ דְיִשְׂרָאֵל, דְכְּמִין לֹזֵן (דף קצ"ה ע"א) עַל פְּרֹשֶׁת אַרְחִין, דְכְּתִיב, (שמואל א' טו) אֲשֶׁר שָׁם לוֹ בְּדַרְךְ בְּעֵלוֹתוֹ מִמְּצָרִים. כְּמִין הוּא לְעִילָא, לְסַאָבָא מִקְדָּשָׁא. וְכְּמִין הוּא לְתַתָּא, לְסַאָבָא לְיִשְׂרָאֵל. מְנַלְזָן, דְכְּתִיב (דברים כח) אֲשֶׁר קָרַף בְּדַרְךְ. כְּתִיב הֵכָא אֲשֶׁר קָרַף, וְכְּתִיב הַתָּם (דברים כג) כִּי יִהְיֶה כִּף אִישׁ אֲשֶׁר לֹא טָהוֹר מִקְרָה לְיָלָה. וְעַל דָּא בְּבַלְעָם כְּתִיב, (במדבר כג) וַיִּקְרַ אֱלֹהִים אֶל בַּלְעָם. וַיִּקְרַ לִישָׁנָא דְמִסַּאָבָא נְקֻט. וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב אֱלֹהִים. אֲלָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַמִּין לִיהּ הַהוּא אֲתֵר דְמִסַּאָבָא, לְאַסְתָּאָבָא בִיָּה, בְּהַהוּא דְרַגְנָא דְאִיהוּ אֲתַדְבֵּק לְאַסְתָּאָבָא בִיָּה. מַה עַבְד בַּלְעָם. אִיהוּ חָשִׁיב בְּאִינוּן קְרַבְנִין לְסַלְקָא לְעִילָא, מִיָּד זְמִין לִיהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא הַהוּא אֲתֵר. אָמַר לִיהּ הָא מִסַּאָבוּ לְגַבְדָּא, כְּמָה דְאֲתַחֲזִי לָךְ, וְעַל דָּא וַיִּקְרַ אֱלֹהִים אֶל בַּלְעָם. בְּגוֹזְנָא דָּא אֲשֶׁר קָרַף בְּדַרְךְ וַגּוֹ'. אֲזַמִּין לְגַבְדָּא הַהוּא חוּיָא בִישָׂא לְעִילָא, לְסַאָבָא לָךְ בְּכָל סְטָרִין. וְאֲלַמְלָא